

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Magyar Miklós*

Cím: *Az üzemi ellenőrzés kérdése*

Forrás: *A Polgár*

Bp
(Hely)

1926. 5. 15.
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Ol)

Osztályozás

Tárgy *389.65*

Hely

Idő

"1926"

Személy

Közp. nyomt. XX. cs. 23. sz.

Székesfővárosi házi nyomda 19'2

BUDAPEST

Az üzemi ellenőrzés kérdése

Írta: MAGYAR MIKLÓS

Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottsága szerdai közgyűlésén a késő éjszakai órákba belenyúló tanácskozáson tárgyalta meg az üzemgazdasági bizottság megalakulásának tervezetét és állást foglalt a belügyminiszternek leiratban foglalt ama kívánságával szemben, melyben a miniszter részt kér magának az üzemek ellenőrzéséből. Ennek a kívánságnak teljesítése, mint precedens, súlyos rést ütött volna a főváros autonómiáján. Történt volna ez ugyanez, amikor az egész világ lélegzetét visszafojtva, figyelte a világtörténelem legnagyobb sztrájkjának fejleményeit, melynek világpolitikai jelentőségű megszűnését éppen abban a pillanatban jelentette a föld népeinek a rádió, amikor mi erőnk teljes megfeszítésével védekeztünk egy új jogfosztó kísérlet ellen. Bizony egy pillanatra, amikor ez ott a közgyűlési teremben eszünkbe ötlött, megint az a letargia ömlött el rajtunk, melyet mindig érzünk, ha tudatára ébredünk annak, hogy tulajdonképpen milyen kicsinyes dolgokért kell harcainkat megvívniunk.

Mert az bizonyos, hogy a mostani belügyminiszternek még akkor sem engednék beleszólást a főváros ügyeibe, ha ez történetesen nem jelentene sérelmet a főváros autonómiája tekintetében. Nem engednénk azért, mert a belügyminiszter bebizonyította, hogy a saját, szűkebb értelemben vett reszortjának keretén belül sem tud rendet tartani. Ettől eltekintve azonban minden miniszteri beavatkozással szemben elvi ellenszenvvel viseltetünk, miután a tapasztalat szerint az ilyen beavatkozások shasem siettették, hanem mindig megnehezítették az ügyvitelt.

Hiszen a miniszternek a jelenlegi állapotban is van egynémely joga, amelyet mi túlzottnak tartunk. Joga van a közgyűlés és tanács határozatait felfüggeszteni, vagy megsemmisíteni. Hozzá lehet felebbezést bejelenteni a tanács és közgyűlés határozatai ellen. Arra, hogy ez a jog mit jelent a főváros ügyeinek gyors elintézése szempontjából, erre nézve a sok közül csak egy jellemző példát hozunk fel. Az *autotaxi*-rendszámokat a közlekedési bizottság kiadta a bérkoocsikoknak. A rendszámokért folyamodó érdekképviseltek közül a katonatisztek csoportja és a MARTA megfelebbezték a határozatot a belügyminiszterhez. Azóta az ügy alszik, aludni fog mindaddig, amíg ezt a miniszter jónak látja és a főváros közönsége talán hónapokig várhat a közlekedés oly nagyon óhajtott megjavulására.

Az *üzemellenőrzés* kérdésének megoldásánál győznie kellett egy kézenfekvő igazságnak. A kormány csak passzív részt kíván az üzemek vezetéséből. Az aktív vezetés feladata minden felelősségével a főváros tanácsára és közgyűlésére hárul, a miniszter csak kritizálhat. *Milyen jogon kér magának beleszólást a miniszter olyan dologba, melyért nem felelős és melyet előbbre vinni nem tud?*

Van a kérdésnek egy másik oldala is. A törvényhatósági bizottságnak van már vagy két tucat albizottsága. Minek ezt az amugyis egészségtelenül magas számot még fokozni? Vagy talán akad valaki, akinek az a véleménye, hogy a decentralizációnak ez a túltengése egyszerűbb és áttekinthetőbbé teszi az ügyvitelt? Miért nem akarják megérteni azok, akiket illet, hogy *nem bizottságokra van szükség a meglévő bajok orvoslásánál, hanem előrelátó, nagy koncepciójú kormányzati programra, komoly közgazdasági elgondolásokra, hozzáértésre*, szóval: nem sok tagú bizottságokra, hanem egy fejre, melynek átfogó elméje beelát az adminisztráció minden fázisába, valakire, akinek a bajok orvoslásához megvan a kellő hozzáértése, bátorsága és függetlensége,

aki véget vet annak a kapkodásnak, tétovázásnak, iránytalanságnak, mely ha nem jellemezné a főváros vezetését, nem volna szükség megvitatni az üzemellenőrző bizottság megalakításának módjait.

Nem először mutatunk rá a főváros bajjainak megvitatásánál e bajok legfőbb kútforrására: a *kellő vezetés hiányára*. Ezért kell megtalálnunk, ha sok keserves tapasztalat árán is, a kibontakozásnak azt az útját, mely megadja majd a kérdés *személyi* megoldásának lehetőségét is. Hiszen ha ez megvan, a bajok orvoslásának technikai keresztülvitele már nem is olyan nagy probléma. Nem kell itt új *Messiasznak*, holmi csodatevőnek jönnie, csak *tisztalátású és tisztaagyú embernek, aki meglátja mindazt, ami a körülöttünk levő államok fővárosaiban jó, vagy rossz*. Mert ami körülöttünk jó, az nálunk sem lehet rossz és ami a szomszédállamokban hibás volt, az nálunk sem vezethet jóra. A gazdasági életnek szigorú törvényei vannak és ezek a törvények helyenként módosulhatnak és alakulhatnak, de az *alapgazdaságuk mindenütt egyforma*.

Ne kísérletezzünk tehát fogyatékos eszközeinkkel és esőkent erőnkkel oly kérdések megoldásánál ott, ahol *kész* eredményekből meríthetünk tanulságot anélkül, hogy ezért túlmagas tandíjat kellene fizetnünk. Helyezkedjünk végre reális alapra, *legyen szerves üzemi és pénzügyi programunk*, amitől nem térünk el mindenféle befolyásra. Induljunk ki abból a felfogásból, hogy az *egész főváros nem más, mint egy nagy üzem, melynek virágzása a megfelelő vezetéstől függ*. Minden más vezetésnek, mint szigorúan gazdasági alapon nyugvónak, csak bukás lehet a vége. Gondoljunk arra, milyen, talán erőnket felülmuló vállalkozásokba mentünk bele a körülmények kényszerítő hatása alatt és ezzel kapcsolatban ne tévesszük szem elől, hogyha ezekkel a terhekkel a vállunkon kudarcot vallunk, akkor ennek nem egy vezetőség, egy vezető, egy rendszer, hanem *Budapest bukása* lesz a következménye.